

Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Wijziging Participatieverordening en participatiebeleid Lingewaard 2024
Portefeuillehouder	N.T.P. Hubers
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-1237740

Beslispunten

1. Het Participatiebeleid Lingewaard 2025 vast te stellen;
2. De Participatieverordening 2025 vast te stellen.

Inleiding

Op 28 maart 2024 stelde uw raad de Participatieverordening en het Participatiebeleid Lingewaard 2024 vast. In het vastgestelde beleid is opgenomen dat na één jaar een evaluatie zou plaatsvinden.

In de praktijk blijkt echter dat een inhoudelijke evaluatie na één jaar niet mogelijk is. Er is in deze periode nog weinig ervaring opgedaan met het nieuwe Lingewaardse participatiebeleid, waardoor een volledige beoordeling van de werking en effectiviteit nog niet realistisch is.

Desondanks zijn er binnen de organisatie al belangrijk stappen gezet in de uitvoering van het beleid. Diverse participatietrajecten zijn – geheel of gedeeltelijk - volgens de Lingewaardse participatieaanpak doorlopen. Daarbij blijkt de participatietoolbox een waardevol hulpmiddel te zijn voor zowel projectleiders als betrokken inwoners en organisaties.

Parallel aan dit raadsvoorstel ontvangt u binnenkort een informatienota waarin de eerste ervaring met het participatieproces worden gedeeld. Daarin wordt onder andere ingegaan op de positie van participatie binnen projectmatig werken. Een belangrijke observatie is dat vroege integratie van participatie in projecten leidt tot betere processen en een grotere betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden.

Participatie is een intensief en zorgvuldig proces, waarin goede en tijdige informatievoorziening essentieel is. Om dit proces verder versterken, stellen we met dit voorstel voor om het huidige participatiebeleid en de participatieverordening aan te vullen met nog ontbrekende onderdelen. Het betreft de herziene Verordening op het inwonersinitiatief en inwonersagendering (2019) en het uitdaagrecht.

Met deze aanvullingen zetten we een belangrijk stap richting een compleet en transparant participatiekader. Tegelijkertijd stellen we voor om de volledige participatieverordening en beleid in 2027 integraal te evalueren.

Beoogd effect

Een actueel en samenhangend participatiebeleid en – verordening, waarmee het participatietraject voor inwoners en organisaties duidelijk en zorgvuldig kan worden uitgevoerd.

Argumenten

- 1.1 *De Verordening op het inwonersinitiatief en inwonersagendering 2019 is verwerkt in de participatieverordening*

Naast de participatieverordening is er ook een Verordening op het inwonersinitiatief en inwonersagendering. Deze is op 27 juni 2019 door de raad vastgesteld. Deze verordening is geëvalueerd. Op basis daarvan wordt voorgesteld de Verordening op het inwonersinitiatief op te nemen in de participatieverordening. Op deze manier wordt de raad beter gefaciliteerd in het proces en inwoners een duidelijk overzicht hebben van hun participatiemogelijkheden.

1.2 Het uitdaagrecht is in de participatieverordening opgenomen

Met de aanneming van de 'Wet versterking participatie op decentraal niveau' (in werking per juni 2024) wordt het uitdaagrecht per 2027 verplicht in de participatieverordening. Door deze nu al op te nemen, ontstaat er ruimte voor ervaring en optimalisatie in de aanloop naar de wettelijke verplichting.

1.3 Lessen uit de praktijk zijn verwerkt

De afgelopen jaren zijn er drie inwonersinitiatieven -op basis van een raadsverordening- afgerond. De ervaringen die we hier hebben opgedaan zijn leerpunten en aanbevelingen opgenomen in de gewijzigde verordening. Daarmee zetten we participatie als lerend en verbeterend proces voort.

1.4 Inwonersinitiatieven en -agendering zijn onderdeel van participatie.

Door deze instrumenten op te nemen in de Participatieverordening ontstaat één integraal document waarin alle vormen van participatie zijn gebundeld. Dit bevordert de toegankelijkheid en overzichtelijkheid voor inwoners.

1.5 Het uitdaagrecht sluit inhoudelijk aan op het proces van inwonersinitiatief

In de opstartfase loopt het uitdaagrecht parallel aan het inwonersinitiatief. Door deze in dezelfde verordening op te nemen, ontstaat een samenhangende benadering van initiatieven vanuit de samenleving.

1.6 Participatieverordening vormt de basis voor het participatiebeleid

Beleid en verordening moeten goed op elkaar aansluiten. Door beide tegelijk te actualiseren, borgen we deze aansluiting.

Kantttekeningen

1.1 Nog niet wettelijk verplicht in 2025

Het opnemen van het uitdaagrecht in de participatieverordening is wettelijk pas per 2027 verplicht. Toch kiezen we ervoor dit nu te doen, zodat we ervaring kunnen opdoen met de toepassing van het uitdaagrecht en andere wijzigingen.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie en participatie

Na vaststelling van de raad worden de Participatieverordening en het Participatiebeleid aangepast. De wijzigingen worden gecommuniceerd via gemeentelijke kanalen, met extra aandacht voor betrokken inwoners(groepen) en maatschappelijke partners.

Daarnaast zal er een formele bekendmaking plaatsvinden via het digitale gemeenteblad.

Voortgang

De volgende integrale evaluatie van de participatieverordening en het participatiebeleid staat gepland voor 2027.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen gevolgen op het gebied van duurzaamheid.

Bijlagen

1. Concept Participatieverordening Lingewaard 2025
2. Concept Participatiebeleid Lingewaard 2025
3. Evaluatie Verordening inwonersinitiatieven en inwonersagendering 2019 uitgevoerd door +Anderen

Bemmel, 06-05-2025

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs